

Sygn. akt VI Ka 166/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2013r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Klara Łukaszewska (spr.)

Sędziowie SO Waldemar Masłowski

SO Andrzej Wieja

Protokolant Małgorzata Dzieniszewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2013r.

sprawy M. S.

o wyrok łączny

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Zgorzelcu

z dnia 19 grudnia 2012r. sygn. akt II K 1247/12

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec skazanego M. S.w ten sposób, że podwyższa orzeczoną w punkcie III części dyspozytywnej karę łączną do 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. O. kwotę 147,60 zł w tym 27,60 zł podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 166/13

UZASADNIENIE

M. S. został skazany:

1. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 29 września 2005 r., sygn. akt VI K 776/05, za czyn z art. 278§ 1 kk, popełniony w dniu 3 kwietnia 2005 r. na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, którą na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 8 listopada 2006 r., sygn. akt VI Ko 475/06 zamieniono na zastępczą karę 150 dni pozbawienia wolności;

2. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 11 maja 2006r., sygn. akt II K

143/06,

a) za czyn z art. 278§1 kk, popełniony w nocy z 14 na 15 października 2005 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

b) za czyn z art. 279§ 1 kk, popełniony w nocy z 23 na 24 października 2005 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

którym wymierzono mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, a której wykonanie zarządzono na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 18 stycznia 2008 r., sygn. akt II Ko 859/07;

3. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 11 października 2006 r., sygn. akt II K 148/06, za czyn z art. 278§1 kk, popełniony w nocy z 28 na 29 września 2005 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, a której wykonanie zarządzono na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt II Ko 781/07;

4. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 1 grudnia 2006 r., sygn. akt VI K 350/06, za czyn z art. 284§1 kk, popełniony w dniu 21 lutego 2006 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby, a której wykonanie zarządzono na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 28 marca 2008 r., sygn. akt VI Ko 98/08;

5. wyrokiem Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim z dnia 27 sierpnia 2007 r., sygn. akt. II K 448/07, za czyn z art. 242§ 1 kk, popełniony w dniu 8 marca 2007 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby;

6. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 4 września 2007 r., sygn. akt II K 269/07, za stanowiące ciąg przestępstwa z art. 278§1 kk, popełnione w okresie od czerwca 2006 r. do 22 grudnia 2006 r. oraz w dniu 18 grudnia 2006 r. na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby;

7. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 03.02.2009r. w sprawie o sygn. akt II K 363/08, za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełniony w okresie od 14 do 17 maja 2008r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

8. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 20.02.2009r. w sprawie o sygn. akt II K 310/08 na:

a) karę łączną w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności obejmującą kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w pkt 1 i 3 części wstępnej wyroku,

b) karę łączną w wymiarze 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności obejmującą kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w pkt 2a, 2b i 4 części wstępnej wyroku,

c) karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym

zawieszeniem wykonania na okres 5 lat obejmującą kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w pkt 4 i 6 części wstępnej wyroku,

9. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 07.10.2009r., w sprawie o sygn. akt II K 444/09 za czyn z art. 157 § 2 k.k. popełniony w dniu 29.03.2009r., na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 3 lat próby;

10. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 14.10.2011r. w sprawie o sygn. akt II K 100/10, za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w dniu 13 sierpnia 2009r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

11. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 15.05.2012r., w sprawie o sygn. akt II K 396/12 za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w dniu 05.02.2012r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,

12. wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Żaganiu z dnia 04.06.2012r. w sprawie o sygn. akt II K 120/12 za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 16.11.2011r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

13. wyrokiem Sądu Rejonowego w Lubaniu z dnia 02.08.2012r. w sprawie o sygn. akt II K 234/12, za czyn z art. 289 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w dniu 12 grudnia 2011r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

14. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 27.08.2012r., w sprawie o sygn. akt II K 431/12:

a) za pięć czynów z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., popełnionych w dniach 10.12.2011r., 13.12.2011r., 22.09.2011r. w na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności,

b) za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 14.12.2011r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

c) za czyn z art. 157 § 1 k.k. popełniony w dniu 22.02.2012r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

d) za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 18.01.2011r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności,

15. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 29.08.2012r., w sprawie o sygn. akt II K 865/12:

a) za siedem czynów z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., popełnionych 04.03.2012r., w okresie stycznia i lutego 2012r., w styczniu 2012r., w okresie od czerwca 2011r. do 22.11.2011 r., 11.11.2011r., w okresie od 30.11.2011r. do 17.12.2011r., w okresie od 9.01.2012r. do 10.01.2012r. na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności,

b) za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony na przełomie stycznia i lutego 2012r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

c) za czyn z art. 270 § 1 k.k. popełniony w dniu 03.11.2011r., na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności, oraz na karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności (zaliczenie 16.01.2012r., 15.03.2012r., 29.03.2012r.).

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu wyrokiem z dnia 19 grudnia 2012r., w sprawie II K 1247/12:

I. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w zw. z art. 569 § 1 Kpk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego **M. S.** wyrokami wymienionymi w pkt 10 i 14d części wstępnej wyroku wymierzając mu za zbiegające się przestępstwa karę łączną 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 577 Kpk na poczet orzeczonej w pkt I wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres zatrzymania skazanego w sprawie II K 100/10 w dniu 14.08.2009r. oraz okres odbytej kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 14.10.2011r. w sprawie o sygn. akt IIK100/10,

III. na podstawie art. 85 Kk i art. 86 § 1 Kk w zw. z art. 569 § 1 Kpk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego **M. S.** wyrokami wymienionymi w pkt 11, 12, 13, 14a, b, c, 15a, b, c części wstępnej wyroku wymierzając mu za zbiegające się przestępstwa karę łączną 2 /dwóch! lat i 4 /czterech! miesięcy pozbawienia wolności,

IV. na podstawie art. 577 Kpk na poczet orzeczonej w pkt III części dyspozytywnej wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu:

- okres zatrzymania skazanego w sprawie II K 396/12 w dniu 05.02.2012r.,
- okres zatrzymania skazanego w sprawie II K 865/12 w dniach 16.01.2012r., 15.03.2012r. i 29.03.2012r.,

V. na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w przedmiocie połączenia wyroków opisanych w punktach 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 umorzył,

VI. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. O. kwotę 120 zł /sto dwadzieścia złotych/ tytułem obrony z urzędu skazanego oraz dalsze 27,60 /dwadzieścia siedem złotych sześćdziesiąt groszy/ tytułem podatku V A T,

VII. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów procesu związanych z wydaniem wyroku łącznego, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższe orzeczenie w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej wymierzonej w pkt III na niekorzyść skazanego zaskarżył Prokurator Rejonowy w Zgorzelcu, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając rażąco niewspółmierność kary łącznej wymierzonej w pkt III wyroku skazanemu, wynikającą z przecenienia okoliczności łagodzących w postaci pozytywnej opinii kryminologiczno-penitencjarnej, a niedoceny okoliczności obciążających, w szczególności ilości czynów, których kary jednostkowe podlegały łączeniu, tożsamości rodzaju dóbr prawnie chronionych, zwartości czasowej oraz łączności podmiotowo-przedmiotowej występującej pomiędzy poszczególnymi czynami a przemawiających za tym, iż orzeczona względem M. S. kara łączna nie wypełni funkcji indywidualnego oddziaływania na oskarżonego, jak również nie wpłynie na kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa.

Stawiając powyższy zarzut, autor apelacji wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części i wymierzenie skazanemu kary 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W piśmie z dnia 31 sierpnia 2013 r. zatytułowanym „Apelacja”, stanowiącym w istocie odpowiedź na apelację oskarżyciela publicznego skazany M. S. domagał się utrzymania zaskarżonego wyroku łącznego w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego co do zasady okazała się zasadna.

Wyrok łączny zgodnie z art. 569 § 1 k.p.k. wydaje się, jeżeli zachodzą warunki orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby skazanej wyrokami różnych sądów.

Jak zaś stanowi art. 85 k.k. warunki do orzeczenia kary łącznej zachodzą, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Określenie „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi się do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego przestępstwa lub kolejnych przestępstw.

Sąd I instancji prawidłowo dostrzegł, iż w niniejszej sprawie zachodziły dwa zbiegi realne przestępstw. Prawidłowo Sąd I instancji ustalił, iż w zbiegu realnym pozostają przestępstwa, za które M. S. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 14 października 2011 r. sygn. akt II K 100/10 oraz przestępstwo popełnione w dniu 18 stycznia 2011 r., za które został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 27 sierpnia 2012 r. sygn. akt II K 431/12. Drugi zaś zbieg realny tworzyły przestępstwa, za które M. S. został skazany wyrokami Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 15 maja 2012 r. sygn. akt II K 396/12, wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Żaganiu z dnia 04 czerwca 2012 r. sygn. akt II K 120/12, Sądu Rejonowego w Lubaniu z dnia 02 sierpnia 2012 r. sygn. akt II K 234/12, Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 29 sierpnia 2012 r. oraz pozostałe przestępstwa za które M. S. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 27 sierpnia 2012 r. sygn. akt II K 431/12.

Mając tym samym na uwadze kierunek i granice zaskarżenia Sąd Okręgowy zatem stwierdza, że dokonane przez Sąd Rejonowy i niekwestionowane przez skarżącego ustalenia faktyczne co do istnienia dwóch powyższych zbiegów realnych oraz podstaw do orzeczenia kar łącznych, a co za tym idzie co do wydania wyroku łącznego zostały poczynione prawidłowo, zgodnie ze zgromadzonym i ujawnionym w sprawie materiałem dowodowym, a Sąd I instancji wskazał dowody, na których oparł w tym zakresie ustalenia faktyczne będące podstawą rozstrzygnięcia oraz należycie umotywował ocenę tych dowodów. Sąd Okręgowy, działający jako Sąd odwoławczy, jest zwolniony tym samym od obowiązku przeprowadzania szczegółowej oceny materiału dowodowego zebranego w sprawie i może poprzestać na odwołaniu się do rozważań zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji. Jest to możliwe albowiem uzasadnienie wyroku pierwszoinstancyjnego w pełni realizuje wymogi określone w art. 424 § 1 kpk, a sam skarżący co do istnienia dwóch wskazanych zbiegów realnych przestępstw oraz podstaw orzeczenia kar łącznych ustaleń i ocen tych nie kwestionuje (por. wyrok SN z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie V KK 177/07, LEX nr 354289). Nie budzi również żadnych wątpliwości prawidłowość orzeczonej skazanemu kary łącznej za pierwszy z istniejących zbiegów realnych (pkt. I części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku), a skarżący rozstrzygnięcia tego również nie zakwestionował.

Zarzut apelacji skierowany został wyłącznie przeciwko rozstrzygnięciu o karze łącznej, orzeczonej w pkt. III części dyspozytywnej zaskarżonego orzeczenia i stąd przedmiotem rozważań Sądu odwoławczego jest wyłącznie ta kwestia.

Należy zgodzić się z prokuratorem co do zasady, iż orzeczona w pkt. III części dyspozytywnej wyroku wobec skazanego M. S. kara łączna 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności razi swą niewspółmiernością. Zarzut ten można bowiem zasadnie podnosić wówczas, gdy kara, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, jednakże jest w społecznym odczuciu karą niesprawiedliwą. (por. wyrok SN z dnia 11 kwietnia 1985r. V KRN 178/85 OSPiKA 1986/4/93), a ocenę taką można odnieść do wskazanej kary łącznej wymierzonej przez Sąd I instancji skazanemu M. S.. Podkreślenia przy tym wymaga, że w zakresie kary łącznej nie mają pierwszorzędного znaczenia okoliczności podmiotowe, jak i przedmiotowe odnoszące się do poszczególnych skazań mających zostać objętymi karą łączną. Okoliczności te były już bowiem przedmiotem oceny i wartościowania przy wymiarze kary za poszczególne zbiegające się przestępstwa. Przy wymiarze kary łącznej zasadnicze znaczenie mają natomiast takie okoliczności, jak ilość poszczególnych skazań podlegających łączeniu oraz istniejący związek pomiędzy tymi przestępstwami, jak również odstępy czasu dzielące poszczególne czyny.

Zasadnie skarżący podnosi, iż Sąd Rejonowy, nienależycie ocenił wszystkie okoliczności mające wpływ na wymiar kary łącznej. Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 86 § 1 k.k. sąd wymierza przy tym karę łączną w granicach od kary najsurowszej do sumy wszystkich kar za zbiegające się przestępstwa. Wymierzona zaś M. S. kara łączna pozostaje w dolnych granicach przewidzianych art. 86 k.k., i razi swą łagodnością.

Należy mieć bowiem na uwadze, iż M. S. został skazany za osiemnaście czynów przeciwko mieniu, w tym dwa przestępstwa kradzieży z włamaniem a nadto dwa przestępstwa popełnione przeciwko innym dobrom prawnym, a których dopuścił się na przestrzeni stosunkowo krótkiego okresu czasu. Okoliczność tą Sąd I instancji co prawda dostrzegł, lecz nie wziął jej w wystarczającym stopniu pod uwagę przy wymiarze kary łącznej. Sąd Rejonowy zasadnie przy tym oceniając okoliczności mające wpływ na wymiar kary łącznej zastosował zasadę asperacji, jednakże niezasadnie orzekł karę łączną w dolnych granicach. Pamiętać bowiem należy, iż celem kary łącznej nie jest premiowanie osoby wielokrotnie łamiącej porządek prawny lecz zapewnienie racjonalnego stosowania kar i środków karnych przez likwidację w postępowaniu wykonawczym ich swoistej, wynikającej z kilkakrotnych skazań, konkurencji. Wręcz przeciwnie natomiast, popełnienie więcej niż jednego przestępstwa jest okolicznością, przemawiającą za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 listopada 2012 r. II AKo 129/12 LEX nr 1236007). Natomiast poprawne zachowanie skazanego w czasie odbywania kar badanych przy wymierzaniu kary łącznej tak jak w przypadku skazanego może świadczyć na jego korzyść, lecz okoliczności tej nie można nadawać nadmiernego znaczenia, a tym bardziej przeważającego dla słuszności kary wynikającej ze stopnia związku zbiegających się przestępstw. Bez znaczenia natomiast dla wymiaru kary łącznej pozostaje sytuacja rodzinna skazanego, do której odwołuje się M. S. w odpowiedzi na apelację prokuratora.

W tych warunkach należało uznać, iż orzeczona przez Sąd I instancji kara łączna jest rażąco niesprawiedliwa. Stąd też Sąd Odwoławczy doszedł do przekonania, iż podwyższenie orzeczonej w punkcie III części dyspozytywnej kary łącznej pozbawienia wolności do 3 lat, będzie w należyty sposób uwzględniło ilość skazań M. S. oraz istniejący między nimi związek czasowo – przedmiotowy, a także będzie miało na uwadze wymiar kar jednostkowych, podkreślany przez Sąd Rejonowy. Stąd też orzeczono jak w pkt I części dyspozytywnej wyroku.

W pozostałej części zaskarżony wyrok nie był rażąco niesprawiedliwy, jak i nie był dotknięty uchybieniami określonymi w art. 439 § 1 k.p.k. W tym stanie rzeczy, podlegał utrzymaniu w mocy jako prawidłowy.

W pkt. III orzeczenia zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. O. koszty nieopłaconej obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym wraz z podatkiem od towarów i usług (art. 29 ust. 1 Prawa o adwokaturze w zw. z § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu).

Mając na uwadze sytuację materialną oskarżonego oraz orzeczenie bezwzględnej kary pozbawienia wolności Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 17 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zwolnił M. S. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.